

Lovforslag nr. L 238. Fremsat den 29. april 1999 af miljø- og energiministeren (Svend Auken)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om varmforsyning

(Overførsel af Gas- og Varmeprisudvalgets opgaver til Energitilsynet)

§ 1

I lov nr. 382 af 13. juni 1990 om varmforsyning som ændret ved § 1 i lov nr. 327 af 14. maj 1992, lov nr. 96 af 9. februar 1994, lov nr. 213 af 29. marts 1995 og lov nr. 436 af 10. juni 1997 foretages følgende ændringer:

1. I § 20, stk. 1, 2. pkt., ændres »Gas- og Varmeprisudvalgs« til: »Energitilsyns«.

2. I § 21, stk. 1 og 3, og § 33 ændres »Gas- og Varmeprisudvalget« til: »Energitilsynet«.

3. I § 23, stk. 1, ændres »Gas- og Varmeprisudvalgets« til: »Energitilsynets«.

4. § 22 ophæves.

5. § 23, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Med hensyn til tilsynets beføjelser til at kræve oplysning m.v., tilsynets adgang til fremmed ejendom og med hensyn til klage over tilsynets afgørelser finder § 81 og § 89 i lov om elforsyning anvendelse.«.

§ 2

Stk. 1. Miljø- og energiministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Stk. 2. Sager, der er under behandling af Gas- og Varmeprisudvalget, færdigbehandles af Energitilsynet, jfr. dog stk. 3.

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan bestemme, at Gas- og Varmeprisudvalget, indtil et nærmere fastsat tidspunkt, skal fortsætte med at behandle sager, der er indbragt for udvalget.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål og baggrund

Et flertal af Folketingets partier indgik den 3. marts 1999 en aftale om en lovreform for elsektoren, herefter elreformen. Elreformen fastlægger rammerne for, hvordan forbrugerbeskyttelse, miljøhensyn og forsynings sikkerhed skal varetages på et liberaliseret elmarked. Aftalen om elreform indgår som bilag 1 til forslag til lov om elforsyning, hvortil henvises.

Dette lovforslag fremsættes samtidig med L 234 (forslag til lov om elforsyning), L 235 (forslag til lov om CO₂-kvoter for elproduktion), L 236 (forslag til lov om ændring af lov om tilskud til elproduktion) og L 237 (forslag til lov om ændring af lov om udnyttelse af vedvarende energikilder m.v.) til en samlet gennemførelse af elreformen.

Det fremgår af elreformen, at der skal etableres et energitilsyn, som erstatter de to nuværende udvalg, Elprisudvalget og Gas- og Varmepreisudvalget. Forslaget til ændring af lov om varmforsyning er en konsekvens heraf.

Lovforslagets grundlag er lov nr. 382 af 13. juni 1990 om lov om varmforsyning.

Gas- og Varmepreisudvalget blev oprettet ved lov om varmforsyning af 1979 med det formål at kontrollere prisfastsættelsen på gas- og varmforsyningsområdet. Kompetencen til at træffe afgørelser i medfør af lov om varmforsyning, kapitel 4 om priser, er henlagt til Gas- og Varmepreisudvalget.

Som led i aftalen om elreformen skal der nedsættes et Energitilsyn. Energitilsynet skal varetage en sektorspecifik tilsyns- og klagefunktion i forhold til energisektoren. Energitilsynet nedsættes som et uafhængigt udvalg. Sammensætningen af udvalget skal repræsentere juridisk, økonomisk, teknisk, miljø- og erhvervs mæssig sagkundskab.

Energitilsynet vil adskille sig fra Gas- og Varmepreisudvalget ved at være et uafhængigt tilsynsudvalg. Energitilsynets medlemmer skal udpeges af ministeren for en nærmere bestemt periode. Tilsynets neutra-

litet og uafhængighed vil være afgørende. Tilsynet skal træffe afgørelse i sager, som typisk vil vedrøre pris og kvalitet af de system- og netydelser, der skal stilles til rådighed for markedsaktørerne. Derfor må medlemmerne ikke have tilknytning til handels-, sælger- eller producentinteresser i energisektoren. Tilsynet skal, inden for de rammer, som fastlægges i lovgivningen, fungere selvstændigt i forhold til det politiske system. Energitilsynet vil derfor ikke være underlagt miljø- og energiministerens instruktion. Miljø- og energiministeren kan fastsætte nærmere regler for, hvilke opgaver der skal varetages af Energitilsynet. Energitilsynet kan behandle og afgøre sager på eget initiativ, på grund af en anmeldelse eller en klage eller som følge af en henvendelse fra Europa-Kommissionen. Energitilsynet skal sikre, at der er gennemsigtighed omkring priser, tariffer, rabatter og vilkår.

Som konsekvens af elreformen overføres Gas- og Varmepreisudvalgets opgaver til Energitilsynet. Sager afgjort i Energitilsynet kan ankes til Energiklagenævnet.

2. Økonomiske og administrative konsekvenser for staten, amter, kommuner og erhvervsliv

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for staten, amterne, kommunerne eller erhvervslivet.

3. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

4. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

5. Høring

Lovforslaget er sendt i høring til følgende: Danske Elværkers Forening, Elsam, Elkraft, Eltra, ELKRAFT System, Danske Fjernvarmeværkers Forening, Forening af Danske Kraftvarmeværker, Dansk Naturgas A/S, KOMGAS, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune,

Amtsrådsforeningen i Danmark, Dansk Industri, CO Metal, LO, SID, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Handelskammeret, Dansk Handel og Service, Håndværksrådet, Forbrugerrådet, Landbrugsrådet, Energi-miljørådet, Elsparefonden, Danmarks Vindmølleforening, Affaldsteknisk samarbejde, Reno Sam, Vindmølleindustrien, Organisationen for Vedvarende Energi, Dansk Erhvervsgartnerforening, Forening af Rådgivende Ingeniører, Danmarks Naturfredningsforening, Greenpeace Danmark, OOA, Brancheforeningen for biogas c/o danske landboforeninger, WHF, De Danske Landboforeninger, Samvirkende Energi- og Miljøkontorer, Vindkraftudvalget, Solenergiudvalget, Fastbrændselsgruppen, Biogasgruppen, Statsministeriet, Finansministeriet, Økonomimi-

nisteriet, Skatteministeriet, Indenrigsministeriet, Justitsministeriet, Udenrigsministeriet, By- og Boligministeriet, Erhvervsministeriet, Fødevareministeriet, Forskningsministeriet, Elprisudvalget og Gas- og Varmeprisudvalget, Energiklagenævnet, Miljø- og Energiministeriets Landsplanafdeling, Miljøstyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen.

Efterfølgende har Indukraft, Elfor, NESA A/S og Sjællandske Kraftværker tilkendegivet ønske om at afgive hørings svar.

Høringsperioden er ved lovforslagets fremsættelse endnu ikke afsluttet.

Vurdering af konsekvenser af lovforslag

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

I forbindelse med den politiske aftale om elreformen af 3. marts 1999 etableres der, samtidig med ikrafttræden af lov om elforsyning, et Energitilsyn. Energitilsynet erstatter det nuværende Elprisudvalg samt Gas- og Varmeprisudvalget.

Den foreslåede ændring er en følge af, at Energitilsynet overtager Gas- og Varmeprisudvalgets opgaver i forhold til varmforsyningsloven.

Til nr. 2

Den foreslåede lovændring er en konsekvens af, at Gas- og Varmeprisudvalget nedlægges.

Til nr. 5

Hensvisningen til § 81 i elforsyningsloven vil give Energitilsynet hjemmel til, mod forevisning af behørig legitimation, til brug for tilsynets arbejde

1) på stedet at gøre sig bekendt med og tage kopi af enhver oplysning, herunder regnskaber, regnskabsmaterialer, bøger, andre forretningspapirer og elektronisk lagrede data, og

2) at få adgang til en virksomheds eller sammenlutnings lokaler.

Der er ikke fastsat krav om retskendelse, da der ikke er et retsindhold for retten at tage stilling til.

Med henvisningen til § 89 vil der gælde de samme regler for klage over Energitilsynets afgørelser efter varmforsyningsloven, som vil gælde for tilsynets afgørelser efter lov om elforsyning, hvorefter afgørelser truffet af Energitilsynet kan ankes til Energiklagenævnet efter nærmere regler, fastsat af miljø- og energiministeren.

Til § 2, stk. 2

Sager, der ved denne lovs ikrafttræden allerede er anlagt ved Gas- og Varmeprisudvalget i medfør af lov nr. 382 af 13. juni 1990 om varmforsyning, overflyttes til Energitilsynet.

Til § 2, stk. 3

Indtil det af miljø- og energiministeren nærmere fastsatte tidspunkt fortsætter Gas- og Varmeprisudvalget med at eksistere.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 1

I lov nr. 382 af 13. juni 1990 foretages følgende ændringer:

§ 20. Kollektive varmforsyningsanlæg, kraftvarmeværker med en eleffekt over 25 MW, industrivirksomheder, geotermiske anlæg m.v. samt virksomheder, der har fået bevilling eller tilladelse i henhold til lov om naturgasforsyning til indførsel, forhandling, transport og oplagring af naturgas, kan i priserne for levering af opvarmet vand, damp eller gas til det indenlandske marked indregne nødvendige udgifter til brændsel, lønninger og andre driftsomkostninger, administration og salg samt forrentning af fremmedkapital og underskud fra tidligere perioder opstået i forbindelse med etablering og væsentlig udbygning af forsyningssystemerne. Herudover kan der indregnes driftsmæssige afskrivninger og, med det i § 21 nævnte Gas- og Varmeprisudvalgs tiltræden, henlæggelser til nyinvesteringer og forrentning af indskudskapital efter regler fastsat af energiministeren.

Stk. 2. ....

Stk. 3. ....

Stk. 4. ....

§ 21. Priser og andre betingelser for de af § 20 omfattede leverancer skal med angivelse af grundlaget for prisfastsættelsen anmeldes til et af energiministeren nedsat udvalg (Gas- og Varmeprisudvalget) efter regler fastsat af udvalget.

Stk. 2.....

1. I § 20, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres »Gas- og Varmeprisudvalgs« til: »Energitilsyns«.

2. I § 21, *stk. 1 og 3*, ændres »Gas- og Varmeprisudvalget« til: »Energitilsynet«.

Stk. 3. De anmeldte priser og betingelser for levering af opvarmet vand, damp eller gas til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand er offentligt tilgængelige, medmindre Gas- og Varmeprisudvalget tiltræder, at de ikke offentliggøres.

§ 22. Gas- og Varmeprisudvalget består af en formand og 13 andre medlemmer, som udnævnes af energiministeren. Formanden og 7 af medlemmerne skal være uafhængige af forsynings- og kommunale interesser og skal repræsentere forbrugerinteresser og nødvendig sagkundskab. Af de øvrige 6 medlemmer udnævnes 1 efter indstilling fra Danske Elværkers Forening, 1 medlem efter indstilling fra Danske Fjernvarmeværkers Forening, 1 medlem efter indstilling fra Dansk Naturgas A/S, 1 efter fælles indstilling fra naturgasdistributionselskaberne, 1 efter indstilling fra Kommunernes Landsforening, og 1 medlem udnævnes efter fælles indstilling fra Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune.

Stk. 2. Udvalgets sekretariatsforretninger varetages af Konkurrencerådets sekretariat.

Stk. 3. Energiministeren fastsætter udvalgets forretningsorden.

§ 23. Gas- og Varmeprisudvalgets afgørelser skal meddeles skriftligt og indeholde oplysning om de forhold og synspunkter, som har været bestemmende for afgørelsen.

Stk. 2. Med hensyn til udvalgets beføjelser til at kræve oplysning m.v. og til klage over udvalgets afgørelser finder reglerne i § 6 og kapitel 5 i konkurrenceloven anvendelse med de fornødne afvigelser.

§ 33. Undlader nogen rettidigt til Gas- og Varmeprisudvalget at anmelde eller give oplysninger i henhold til § 21, stk. 1, og § 23, stk. 2, eller at efterkomme pålæg i henhold til § 21, stk. 5 og 6, kan energiministeren som tvangsmiddel pålægge de pågældende daglige eller ugentlige bøder. Der er udpantningsret for disse.

3. § 22 ophæves.

4. I § 23, *stk. 1*, ændres »Gas- og Varmeprisudvalgets« til: »Energitilsynets«.

5. § 23, *stk. 2*, affattes således:
»*Stk. 2.* Med hensyn til tilsynets beføjelser til at kræve oplysning m.v., tilsynets adgang til fremmed ejendom og med hensyn til klage over tilsynets afgørelser finder § 81 og § 89 i lov om elforsyning anvendelse.«.

6. I § 33 ændres »Gas- og Varmeprisudvalget« til: »Energitilsynet«.

§ 2, stk. 1

Miljø- og energiministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Til lovforslag nr. L 234, L 235, L 236, L 237, L 238. Skriftlig fremsættelse (29. april 1999)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken) :

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om elforsyning.
(Lovforslag nr. L 234).

Forslag til lov om CO₂-kvoter for elproduktion.
(Lovforslag nr. L 235).

Forslag til lov om ændring af lov om tilskud til elproduktion.

(Ophævelse af tilskud til vedvarende energi).
(Lovforslag nr. L 236).

Forslag til lov om ændring af lov om udnyttelse af vedvarende energikilder m.v.

(Ændring af afregningspris for vindkraftanlæg m.m.).
(Lovforslag nr. L 237).

Forslag til lov om ændring af lov om varmforsyning.

(Overførsel af Gas- og Varmeprisudvalgets opgaver til Energitilsynet).
(Lovforslag nr. L 238).

Regeringen har den 3. marts 1999 indgået en aftale om en lovreform for elsektoren med partierne Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Kristeligt Folkeparti. Med Finanslovsaftalen for 1999 indgået mellem regeringspartierne og Venstre, Det Konservative Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti blev der afstukket rammer for aftalen om elreformen. De 5 lovforslag er en opfølgning på aftalen af 3. marts 1999.

Med gennemførelsen af *forslaget til lov om elforsyning* sker der en modernisering af de lovgivningsmæssige rammer for elforsyningen. Den nye elforsyningslov træder i stedet for den nuværende elforsyningslov fra oprindeligt 1976, som foreslås ophævet. Den nye lov skal som led i liberaliseringen sikre lige adgang for alle forbrugere, producenter og elhandlere til at benytte

elsystemet. Herudover skal den nye lov sikre den forbrugernes fortsatte indflydelse på forvaltningen af elsektorens værdier. Endelig giver etableringen af det nye VE-marked også anledning til yderligere regulering.

Med lovforslagets vedtagelse gennemføres en fuld markedsåbning for alle forbrugere inden udgangen af 2002, og for erhvervslivets større forbrugere sker en fremrykning af markedsåbningen.

Lovforslaget skal desuden sikre gennemførelsen af den nødvendige miljøomstilling af elforsyningen under størst mulig hensyntagen til samfundsøkonomisk effektivitet og mulighederne for at skabe positive erhvervseffekter. Lovforslaget skal skabe grundlag for en effektiv og miljømæssig bæredygtig udnyttelse af den allerede etablerede energiinfrastruktur. I overensstemmelse hermed skal der skabes rammer for en fortsat indpasning af vedvarende energi og kraftvarme, samtidig med at udnyttelsen af forsyningsystemet skal spille sammen med besparelsesindsatsen hos forbrugerne.

Sigtet med lovforslaget er desuden at skabe klarhed over rollefordelingen i elsektoren, således at der i fremtiden sikres en klar adskillelse mellem opgaver vedrørende offentlige forpligtelser og kommercielle aktiviteter.

Lovforslaget sigter også på at bygge videre på den særlige danske organisering af elsektoren, som i vid udstrækning er præget af en decentral struktur med kommunale eller direkte forbrugerejede elselskaber.

Den nye lovgivning har endvidere til formål at fremme effektiviteten, således at effektivitetsudviklingen i den danske elsektor er på højde med den internationale udvikling. Selvom den danske elsektor generelt antages at være relativt effektiv, vurderes der alligevel at være basis for at forbedre effektiviteten gennem bl.a. fusioner, samarbejder og andre former for strukturrationaliseringer. Øget konkurrence kombineret med en

mere målrettet regulering skal medvirke til at realisere effektiviseringsmulighederne i sektoren.

Lovforslagets gennemførelse indebærer, at Danmark nu fuldt ud kan implementere EUs direktiv af 19. december 1996 om fælles regler for det indre marked for elektricitet, således at de fælles regler bliver en del af dansk lovgivning.

Ifølge elreformaftalen skal 20 pct. af elforbruget dækkes af vedvarende energi inden udgangen af 2003. Med lovforslaget indføres de grundlæggende principper for etableringen af fremtidige, konkurrenceprægede mekanismer på markedet for vedvarende energi. Sigtet er at fremme effektiviteten i produktionen af vedvarende energi, således at denne tilvejebringes så omkostningseffektivt som muligt. I en overgangsperiode vil der blive fastlagt faste afregningsregler for at sikre rimelige afskrivningsvilkår på allerede etablerede anlæg.

Med lovforslaget tages der endvidere skridt til at omlægge støtten til vedvarende energi og andre miljøvenlige energiformer. Den økonomiske støtte, som hidtil er blevet ydet som statstilskud til den vedvarende energi, vil fremover skulle betales via elprisen.

De fremtidige afregningsregler for vedvarende energi vil blive fastsat i en bekendtgørelse efter forelægning for Folketingets Energipolitiske Udvalg.

Elreformaftalens bestemmelser om elsektorens udledning af CO₂ udmøntes i et særskilt forslag til lov om CO₂-kvoter for elproduktion.

Danmark underskrev FN's Klimakonvention i 1993 og har dermed forpligtet sig internationalt til at arbejde for en stabilisering af koncentrationen af drivhusgasser i atmosfæren. Danmark har internationalt forpligtet sig til i perioden 2008-2012 at reducere den gennemsnitlige udledning af drivhusgasserne med 21% i forhold til niveauet i 1990. Det nationale 20 %'s reduktionsmål blev oprindeligt fastsat i 1990 i den daværende regerings energihandlingsplan *Energi 2000*.

Elsektoren spiller en nøglerolle i opfyldelsen af danske CO₂-forpligtelser, og med forslag til lov om CO₂-kvoter for elproduktion lægges der et loft for elsektorens udledning af CO₂ i hvert af årene 2000-2004. Den samlede CO₂-udledning fra elproduktionen vil komme ned på 20 mio. tons om året inden udgangen af 2004.

Loftet vil blive administreret således, at de enkelte elproduktionsvirksomheder får tildelt en årlig kvote for, hvor meget CO₂ de hver især må udlede. Hvis et produktionsselskab overskrider sin årlige kvote, udløser det en betaling til staten på 40 kr./tons CO₂. Eventuelle midler herfra vil blive anvendt til energispareformål. Uudnyttede kvoter under det samlede loft på 20 mio. tons kan overføres til efterfølgende år.

Med *forslaget til lov om ændring af lov om tilskud til elproduktion* gennemføres i overensstemmelse med elreformaftalen en omlægning af de statslige elproduktionstilskud til elektricitet.

Elproduktionstilskuddet i den nuværende form ydes til miljøvenlig elproduktion som kompensation for den opkrævede CO₂-afgift og elafgift. Elproduktionstilskuddet ydes til elektricitet baseret på vedvarende energi, biobrændsler, naturgasbaseret decentral og industriel kraftvarmeproduktion samt affaldsbaseret kraftvarmeproduktion.

Det foreslås, at de løbende elproduktionstilskud på henholdsvis 10 øre og 17 øre pr. kWh til elproduktion fra vedvarende energi og biobrændsler ikke længere skal ydes. Det gælder også tilskuddet til industriel kraftvarmeproduktion på vedvarende energi og biobrændsler.

Forslaget til lov om ændring af lov om udnyttelse af vedvarende energikilder m.v. fastlægger en midlertidig ordning for omlægning af elproduktionstilskuddet på henholdsvis 10 øre og 17 øre pr. kWh til elektricitet produceret ved vindkraft.

Som det fremgår af elreformaftalen, vil elproduktionstilskuddet til elektricitet produceret ved vedvarende energi blive afløst af såkaldte VE-beviser, som udgør et pristillæg til producenten af den vedvarende energi. Etableringen af et system med VE-beviser nødvendiggør længere tids forberedelse, og derfor foreslås en midlertidig ordning for vindkraft, der sættes i kraft hurtigst muligt, således at omlægningen kan få provenumæssig virkning for staten allerede i indeværende år.

Den midlertidige ordning begrænses til alene at omfatte elproduktionstilskuddet til vindkraft, der udgør langt det største beløb til tilskud til elektricitet produceret ved vedvarende energi. Andre VE-elproducenter vil fortsat få udbetalt elproduktionstilskuddet efter de hidtidige regler. Den midlertidige ordning for vindkraftanlæg in-

debærer ingen beløbsmæssige forskelle for den enkelte vindmøllejer.

Lovforslaget rummer desuden en række tekniske ændringer bl.a. begrundet i Finansministeriets henstilling om forvaltningen af statslige tilskud.

Det fremgår af elreformaftalen, at der skal etableres et uafhængigt energitilsyn, som erstat-

ter de to nuværende udvalg, Elprisudvalget og Gas- og varmeprisudvalget. *Forslaget til lov om ændring af lov om varmforsyning* er en konsekvens heraf.

Idet der i øvrigt henvises til lovforslagene med bemærkninger, anbefales forslagene til Folketingets hurtige og velvillige behandling.